

CURRICULUM VITAE

Naam: Solondz

Voornaam: Todd

Geboren: 15 oktober 1959 in Newark, New Jersey

Opleiding: New York University Film School

Beroep: Filmer, docent Engels als tweede taal voor Russische emigranten

Burgerlijke staat: Ongehuwd

Hoofdworke: *Welcome to the Dollhouse* (1995), *Happiness* (1998)

Trefwoorden: Mensen die lijden onder het gedrag van hun medemens, frustraties

Kenmerkende uitspraak: "I'm not interested so much in judging or punishing, but rather in exploring and understanding, because I think it's only in that way that we become more human, able to not be dismissive of one another."

Prijzen: Persprijs in Cannes voor *Happiness* (1998)

Bijzonderheden: "de man lijkt zowel op een konijn als op een wortel" (Bianca Stigter in *NRC-Handelsblad*). Solondz is buitengewoon terughoudend over zijn privé-leven, hij verkeert vaak in depressieve toestand.

HET UITMAKEN

HAPPINESS

Solondz

Happiness gaat, zoals de titel al aangeeft, over geluk, maar vooral over de tegenkant ervan: de ongelukkige en vaak tevergeefse strijd om dat geluk te bereiken. 'Comedy of discomfort' wordt het genre wel genoemd: we kunnen lachen om het getob van anderen. Menselijke relaties vormen de eenvoudige basis van *Happiness*, maar omdat zij getoond worden aan de hand van een zestal dooreen gevlochten plotlijnen, is de structuur ingewikkeld. In wezen gaat het om één familie: de Jordans, bestaande uit drie zusters, hun aanhang en hun ouders. Er is de naïeve Joy, die zangeres wil worden en naarstig maar zonder succes op zoek is naar een man, er is Helen, een succesvolle schrijfster die een ogenschijnlijk interessant (seks)leven leidt, maar gekweld wordt door onzekerheid en er is Trish, die getrouwd is met Bill, een psychiater die zelf bij de psychiater loopt. Zij hebben een ogenschijnlijk gelukkig huwelijk en twee kinderen, waaronder een zoontje, Billy. Solondz heeft echter een aantal tijdbommen in zijn script gestopt. Seksuele frustratie is de meest geladene daarvan. Zo knoopt Joy een relatie aan met een leerling van het taleninstituut waar ze invalt. Het is een Rus die op haar geld uit is. Helen op haar beurt raakt geïnteresseerd in haar zweterige, gefrustreerde buurman, die zelf weer het lustobject van een moorddadige buurvrouw wordt. Centraal staat echter Bill, de man van Trish, die pedofiel blijkt te zijn en zich vergrijpt aan twee schoolvriendjes van Billy. In een gruwelijke scène, die de film in de VS een controversiële status opleverde, vraagt Billy uiteindelijk zijn vader naar de waarheid, en krijgt die te horen. Het slot van de film speelt zich zes maanden later af. De familie - zonder Bill - brengt een Thanksgiving diner door bij de ouders. Er is niets opgelost. De frustraties van de volgende dag en de volgende generatie dienen zich al weer aan.

De vele scènes à deux in *Happiness* zijn wreed en grappig tegelijk. Zo ook de beginscène, die hieronder volgt. Joy zit in een nadrukkelijk gezellig restaurant voor een avondje uit met Andy, die te horen krijgt dat het wat haar betreft uit is.

Joy Jordan, knap en rond de dertig, zit tegenover Andy Kornbluth, wiens ogen op huilen staan. Hij probeert zijn tranen te onderdrukken terwijl ze hun dessert opeten.

JOY

Andy?... Gaat het een beetje?

ANDY

Ja, ja, ja. Niks aan de hand.

JOY

Gelukkig. Zo. Ik vond het heel erg leuk.

ANDY

Ja. Ik ook.

JOY

Natuurlijk, je weet toch dat ik het altijd leuk heb gehad met jou.

ANDY

En ik met jou.

JOY

Maar...

ANDY

Ja.

JOY

Je weet wel.

ANDY

Uh-huh.

JOY

Tjonge. Ik heb heerlijk gegeten. Ik ga tegen mijn zusters zeggen dat ze hier naar toe moeten. Hoeveel sterren hebben ze?

ANDY

Drie-en-een-halve.

En de dijk breekt door. Hij moet janken. Pauze. Hij snuit zijn neus.

JOY

Voel je je nu een beetje opgelucht?

(Andy knikt van ja.)

Ik ook.

ANDY

Het spijt me.

JOY

Het is echt goed geweest dat we het erover gehad hebben.

ANDY

Ja.

JOY

Voordat we te ver waren gegaan..., je weet wel, dat het ernst was geworden.

ANDY

O.

(een tel)

Weet je het zeker?

JOY

Ja.

(pauze)

ANDY

Heb je een ander?

JOY

Nee, het heeft alleen met jou te maken.

(pauze)

ANDY

Ik wil je iets laten zien dat ik voor je gekocht heb.

JOY

Voor mij?

ANDY

(geeft haar een cadeau)

Ja... Maak maar open.

JOY

(haalt een tinnen asbak te voorschijn)

O, Andy. Wat een... wat mooi!

ANDY

Dankjewel. Het is een replica van een Gainsevoort. Boston, eind negentiende eeuws. Ik heb hem besteld vlak nadat we onze eerste afspraak hadden.

JOY

Ik vind hem echt prachtig. Het is... een verzamelobject.

ANDY

Ja, het is wel wat.

JOY

Je zou er haast voor leren roken!

(ze lachen)

ANDY

Kijk eens naar de onderkant.

JOY

(bekijkt hem nauwkeuriger)

Goh...

ANDY

Dat is een veertig karaats bladgouden verzonken bodemplaat.

JOY

O Andy. Dankjewel. Dit betekent echt heel veel voor me. Ik zal hem altijd koesteren... als een aandenken.

ANDY

Dat had je gedacht.

(hij pakt zijn cadeau terug; een plotselinge verandering van emotie).

Want dit is voor het meisje dat van me houdt. Het meisje dat om me geeft om wie ik ben en die het niets kan schelen hoe ik eruit zie. Ik wilde je alleen maar laten voelen wat je zou missen. Jij denkt dat ik niet van kunst houd. Jij denkt dat ik geen verstand van mode heb. Jij denkt dat ik niet hip ben. Jij vindt mij een loser, een nerd, een dikke vette slomo. Jij vindt mij shit. Zit jij er even naast. Want ik ben champagne. En jij bent shit. En totdat jij je laatste adem uitblaast, zul jij altijd shit blijven, jij, en ik niet.